Adresseliste

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2001/3217- ARTS/VI/TB
Arkivkode:
444.26

Dato:
09.05.2001

HØRINGSBREV, LISENSJAKT PÅ ULV

Direktoratet for naturforvaltning sender med dette forslag til forskrift om lisensjakt på ulv på høring. Berørte parter bes gi sine kommentarer til forskriftsforslaget innen **1. september 2001**.
Eventuelle høringssvar sendes til Direktoratet for naturforvaltning.

Med hilsen

Yngve Svarte e.f.
avdelingsdirektør

Gudrun Syrstad

Kopi: Miljøverndepartementet

Vedlegg: Høringsnotat
Forskriftsforslag

Besøksadresse:
Tungasletta 2
Postadresse:
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Terje Bø
Telefon:

Adresseliste:
Arbeids- og administrasjonsdepartementet
Justisdepartementet
Kommunal- og regionaldepartementet
Landbruksdepartementet
Statens Dyrehelsetilsyn
Dyrebeskyttelsen Norge
Fylkesmennene
Kommunene
Kommunenes Sentralforbund
Fylkeskommunene
Økokrim
Regjeringsadvokaten
Riksadvokaten
USS
Naturvårdsverket
Reindriftsforvaltningen
Norske Reindriftsamers Landsforbund
Norske Samers Riksforbund
Sametinget
Norges Bondelag
Norges Skogeierforbund
Norsk sau- og geitalslag
Norsk Bonde og Småbrukarlag
WWF Norge
Foreningen Våre Rovdyr
Miljøvernforbundet
Norges naturvernforbund
Framtiden i våre hender
Alpha-gruppen
SABIMA
Miljøstiftelsen Bellona
Natur og Ungdom
Norsk Zoologisk Forening
NINA
NJFF
Norges Fjellstyreforbund
Statens naturforvaltningsråd
Svenska Rovdjursforeningen
WWF Sverige
SKANDULV v/Olof Liberg
Høgskolen i Hedmark

Høringsnotat

Generelt:
Forslag til forskrift om lisensjakt på ulv innebærer en forvaltningsmessig tilrettelegging for å kunne gjennomføre en differensiert forvaltning av ulv, ved å benytte et sterkt lokalt engasjement og lokal forankring i forvaltningen av ulvebestanden. Forslaget innebærer en differensiering mellom de nasjonale bestandsmessige interesser, som skal vektlegges sterkest innenfor forvaltningssonen for ulv, og de lokale beitebruksinteresser som skal vektlegges i områder utenfor forvaltningssonen.
Forslaget innebærer videre en sterk tilpasning av lisensjakt-prinsippet til den ordinære jaktutøvelsen i kommunene utenfor sonen, slik at man også fra jeger- og grunneier-interessene forutsettes å delta aktivt i ulveforvaltningen.
Forskriftsforslaget innebærer at direktoratet som nasjonalt ansvarlig for bestandsforvaltningen av ulv skal tilrettelegge den samlede kvotestørrelse, basert på kvalifiserte overvåkningsdata.
Selve gjennomføringen av lisensjakten bør etter direktoratets syn bygge på en nær sammenheng med andre ordinære jaktformer, men kobles sterkt opp mot skadeproblematikk i den enkelte kommune. Forskrift av 30. juni 2000 om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe, § 3, gir ikke anledning til å delegere myndighet om avgrensning av lisensjaktområde eller kvotefastsettelse til kommunene. Kommunenes rolle framgår av forskriftsforslagets § 3 og er i hovedsak av praktisk karakter.

Direktoratet viser til at forskriftsforslaget forventes innarbeidet i en generell forskrift om lisensjakt for alle de aktuelle rovviltartene. I påvente av andre prosesser som pågår har likevel direktoratet funnet at det er grunnlag for å fastsette en egen forskrift om lisensjakt for ulv nå. Dette skyldes den raske utviklingen en ulvebestand kan oppvise under skandinaviske forhold, samt at dersom en eventuell lisensjakt skal kunne gjennomføres vinteren 2001/2002, må forskriftsarbeidet avsluttes i god tid før årsskiftet.

Om de enkelte paragrafer:

§ 1 Åpning av lisensjakt

Det åpnes for lisensjakt på ulv i hele landet. Direktoratet har i forslaget forutsatt at utviklingen i ulvebestanden fortsatt vil være en rask vekst, og dynamikken i bestanden tilsier at det allerede nå kan åpnes for lisensjakt i hele landet. Det legges imidlertid opp til at variasjoner i bestandstetthet og forekomst, evt også behov for differensiering innenfor og utenfor forvaltningssonen, ivaretas gjennom at det ikke gis kvote i områder der direktoratet mener slik kvote ikke kan forsvares faglig. Dette vil ikke være i strid med Regjeringens vedtak slik det framgår av St. meld. nr. 24 (2000-2001). Når bestandsforholdene tilsier det tillates lisensjakt over større arealer.

§ 2 Vedtak om fellingskvote

Direktoratet viser til forskriften om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe, der direktoratet som nasjonal fagmyndighet er tillagt oppgaven å vurdere hvor mange individer som kan felles, og på hvilke vilkår. Spesielt i en fåtallig bestand som er grenseoverskridende og felles med Sverige, er det nødvendig å ha en enhetlig forvaltning på nasjonalt nivå.

En tar sikte på å videreføre dialogen med svenske myndigheter slik at de nasjonale myndighetsorganer i de respektive land samrår seg før kvote fastsettes. Dette innebærer ikke nødvendigvis at det må oppnås enighet mellom direktoratet og Naturvårdsverket før vedtak fattes.

§ 3 Administrasjon av lisensjakt
Direktoratet foreslår at lisensjakt på ulv administreres av kommunene i områder utenfor forvaltningssonen for ulv. Bakgrunnen for forslaget er at den formen for lisensjakt som foreslås er nært knyttet opp til den ordinære jaktutøvelsen, og særlig til hjorteviltjakten og hjorteviltressursene. Forvaltning av disse artene er allerede i sterk grad et kommunalt ansvar. Samtidig mener direktoratet at den nødvendige nasjonale kontroll med gjennomføringen og hensynet til ulvebestanden sikres gjennom de kvotevedtak som fattes i medhold av forskriftsforslagets § 2. Forslaget innebærer at kommuner tildeler lisenser og kan etablere praktiske ordninger som skal sikre et målrettet uttak. I prinsippet gis kommunene vide fullmakter til å organisere en effektiv lisensjakt innenfor de rammer som forskriften og direktoratets kvotevedtak fastsetter.

Direktoratet har foreløpig lagt til grunn at innenfor forvaltningssonen for ulv må lisensjakta administreres av direktoratet eller den direktoratet gir fullmakt i forbindelse med det årlige kvotevedtaket. Dermed vil en vinne noe erfaring med slik myndighet lagt direkte til kommunene, samtidig som forslaget tar høyde for ulike tilpasninger etter hvert som ulvebestanden utvikler seg.
Avgrensning av lovlig jaktområde, samt vilkår for å søke om jaktlisens, skal kunngjøres på den måte som er vanlig i distriktet. Dette må kommunene tilpasse ut fra praksis og hensiktsmessighetsvurderinger lokalt.
Lisensiering av jegere innebærer en personlig tillatelse til jegere med særlige forutsetninger for slik jakt.

§ 4 Vilkår for å delta i lisensjakt
Direktoratet foreslår at for å delta i lisensjakt må jegeren ha utøvd selvstendig storviltjakt i minst 5 år. Videre er det et vilkår at jegeren har avlagt skyteprøve for storviltjakt for vedkommende jaktår, samt at vedkommende ikke skal være straffet for overtredelse av viltlovens bestemmelser om jakt og jaktutøvelse. Rapporteringsplikten er viktig for å sikre en raskest mulig oppdatering av fellingsresultater og derved hindre en utilsiktet overskyting av kvoten. Manglende overholdelse av rapporteringsplikten fører til at lisens inndras og at muligheter til senere lisenstildeling bortfaller.

Av kontrollhensyn er det lagt opp til at de generelle krav som skal være oppfylt før man tildeles lisens, verifiseres av kommunen ved lisenstildelingen, og dokumenteres ved at lisensjegeren er pliktig til å medbringe original personlig lisens for vedkommende område og lisensjaktperiode.
Den enkelte lisensjegers plikt til å holde seg orientert om kvotens størrelse nedfelles i forskriften. Det vil ikke være akseptabelt med overskytinger av kvoten som skyldes manglende overholdelse av disse vilkår.
Det er derfor foreslått et vilkår om at lisensjegeren til enhver tid må holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote, og evt andre begrensninger gitt av kommunen eller direktoratet.

Det vil også være adgang for kommunen eller direktoratet til å trekke tilbake lisens fra personer som ikke overholder gitte vilkår.

§ 5 Lisensjaktperiode og adgang til jakt
Direktoratet foreslår at lisensjaktperiodens lengde skal fastsettes fra og med 1. oktober til og med 31. mars, med unntak av de fredningsperioder som viltlovens § 10 fastsetter. Bakgrunnen for denne tidsfastsettelsen er delvis hensynet til yngletidsfredningen, delvis basert på kommunenes eller direktoratets behov for å styre lisensjakten til spesifikke skadeområder, og delvis for å kunne utnytte og kombinere ulike jaktformer. Direktoratet har på grunn av hensynet til annen jakt lagt til grunn at lisensjakt på ulv krever grunneiers tillatelse i perioden 1. oktober til 23. desember. Det antas at denne perioden i normale år vil være tilstrekkelig til å felle ulv under lisensjakt på en slik måte at lokale behov for å avdempe skade imøtekommes. Av hensyn til å kunne gjennomføre et effektivt uttak av den fastsatte fellingskvoten, bør imidlertid også vintermånedene kunne benyttes dersom det er nødvendig. Direktoratet har derfor lagt opp til at de tre siste månedene av jaktperioden skal lisensjakten kunne gjennomføres uten hensyn til grunneierretten, jf viltlovens § 35.

§ 6 Jaktmetoder og midler
Det legges opp til at lisensjakten i størst mulig grad skal skje i sammenheng med og i tilknytning til andre ordinære jaktformer. Da må lisensjakt på ulv naturlig nok sammenfalle med bestemmelser om lovlige metoder og midler ved ordinær jakt, gitt i viltloven eller forskrifter vedtatt med hjemmel i viltloven. For å sikre at muligheten til å utnytte andre metoder og virkemidler skal være tilgjengelig i saker av åpenbar samfunnsmessig interesse, fremmes forslag om at direktoratet i unntakstilfelle kan bestemme at lisensjegere i et spesifikt område kan ta i bruk andre virkemidler enn de som er tillatt ved ordinær jaktutøvelse, jf viltlovens § 12. Dette kan imidlertid ikke tolkes slik at manglende kvoteoppnåelse i utgangspunktet er et slikt unntakstilfelle. Direktoratet tenker primært på ikke-forutsigbare situasjoner der konsekvensene kan være dramatiske i forhold til eksempelvis skadeproblematikk på bufe eller rein.

§ 7 Våpen og ammunisjon
Direktoratet har ikke foreslått at det skal være adgang til andre midler for felling enn bruk av rifle. Tilgang til andre virkemidler enn rifle bør avgrenses til og reserveres for spesifikke fellingsoperasjoner, eksempelvis felling i offentlig regi slik som felling av Atndalsflokken i Hedmark vinteren 2001.

§ 8 Rapportering og meldeplikt
Gjennomføring av lisensjakten slik forskriftsforslaget legger opp til, krever at den enkelte jeger som lisensieres både melder fra om felling og rapporterer eventuelle data til statistiske eller andre overvåkningsformål. Ved å unnlate å levere rapport i henhold til forskriften eller lisensvilkårene, unndrar vedkommende lisensjeger viktig informasjon og svekker grunnlaget for å gjennomføre en forsvarlig jakt. Lisensjegere som unnlater å rapportere kan dermed utelukkes fra lisensjakten et antall påfølgende år av kommunen eller av direktoratet.
Tilsvarende er det viktig at felte dyr raskt blir vurdert og analysert i forhold til kjønn, alder og status, samt gjennomføring av jakta. Det er derfor nedfelt i forskriften at felte

dyr skal kunne fremvises for kontroll etter anmodning fra politiet eller viltmyndighetene.

§ 9 Ettersøk og forfølgelse av påskutt/såret ulv og § 10 Retten til felte dyr
Bestemmelsen om ettersøk av dyr er tatt inn i forskriften av informasjonshensyn. Den fullstendige teksten er nedfelt i viltlovens § 34 og i forvaltningsforskriftens § 6. Bestemmelsen om innleveringsplikt er tilsvarende tatt inn av informasjonshensyn. Den ordningen man har i dag for jerv og gaupe fungerer godt, og skrottmaterialet er viktig som vitenskapelig analysemateriale. Direktoratet legger derfor opp til at dette skal være en standard ordning for alle typer rovviltfelling.

Forslag til forskrift om lisensjakt på ulv

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den ….. med hjemmel i forskrift av 30. juni 2000 om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe, § 3, jf viltlovens §§ 9, 12, 26 nr 3, 4 og 6, 35, 48 og 50.

§ 1 Åpning av lisensjakt
Det åpnes for lisensjakt på ulv i hele landet.

§ 2 Vedtak om fellingskvote
Direktoratet fatter årlig vedtak om en samlet fellingskvote. Kvoten skal være spesifisert til antall ulv som kan felles, henholdsvis innenfor og utenfor fastsatt forvaltningssone for ulv. Kvoten kan fordeles på ulike områder, og kan spesifiseres på kjønn og alder. Det skal tilstrebes at fastsatt kvote i størst mulig grad felles i de regioner og kommuner hvor behovet for å forhindre skader på bufe eller tamrein er størst.
Kvotens størrelse og fordeling fastsettes på bakgrunn av kunnskap om bestandsstørrelse og skadebildet foregående år.

All avgang av ulv som skjer etter at kvotevedtak er fattet skal belastes lisenskvoten.

Direktoratet kan til en hver tid stanse lisensjakten eller endre fastsatt kvote dersom nye bestandsopplysninger eller opplysninger om irregulær avgang tilsier det.

Vedtak om fastsettelse av kvote kan påklages til Miljøverndepartementet.

§ 3 Administrasjon av lisensjakt
Lisensjakt på ulv administreres av kommunene i områder utenfor forvaltningssonen for ulv.
Innenfor forvaltningssonen for ulv administreres lisensjakta av direktoratet eller den direktoratet gir fullmakt i forbindelse med det årlige kvotevedtaket.
Avgrensning av lovlig jaktområde, samt vilkår for å søke om jaktlisens, skal kunngjøres på den måte som er vanlig i distriktet.

§ 4 Vilkår for å delta i lisensjakt
Ingen har krav på å få tildelt lisens for å delta i lisensjakt, men aktuelle jegere må:
- ha utøvd selvstendig storviltjakt i minst 5 år
- ha bestått skyteprøve for storviltjakt for vedkommende jaktår
- ikke tidligere være straffet for overtredelse av viltlovens bestemmelser om jakt og jaktutøvelse
- ha overholdt rapporteringsplikten i medhold av denne forskriftens § 8.

Lisensjegere skal medbringe original personlig lisens for vedkommende område og lisensjaktperiode under jakten.

Direktoratet eller kommunen kan fastsette ytterligere vilkår for godkjenning av lisensjegere og vilkår for deltakelse i jakt, herunder om særlige rutiner for kommunikasjon og sikker rapportering om felte dyr. Det er et vilkår for å utøve

lisensjakt på ulv at lisensjegeren til enhver tid holder seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote, og eventuelle andre begrensinger gitt av kommunen eller direktoratet.

§ 5 Lisensjaktperiode og adgang til jakt
Lisensjaktperiodens lengde fastsettes fra og med 1. oktober til og med 31. mars, med unntak av de fredningsperioder som viltlovens § 10 fastsetter.
I perioden 1. januar til og med 31. mars kan lisensjakt på ulv utøves uavhengig av grunneierretten, jf viltlovens § 35.

§ 6 Jaktmetoder og midler
Lisensjakt på ulv skal skje i samsvar med bestemmelser om lovlige metoder og midler ved ordinær jakt, gitt i viltloven eller forskrifter vedtatt med hjemmel i viltloven.
I unntakstilfeller kan direktoratet bestemme at lisensjegere i et spesifikt område kan ta i bruk andre virkemidler enn de som er tillatt ved ordinær jaktutøvelse, jf viltlovens § 12.

§ 7 Våpen og ammunisjon
Til jakt på ulv er det kun tillatt å bruke rifle. Det er ikke tillatt å bruke halvautomatisk rifle med mer enn to skudd i magasinet og ett skudd i kammeret. Det er bare tillatt å bruke ammunisjon med ekspanderende prosjektil som har en anslagsenergi på minst 980 joule på 100 meters avstand.

§ 8 Rapportering og meldeplikt
Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldes til fylkesmann, kommune og lokal politimyndighet på slik måte som det bestemmes ved utstedelse av jaktlisens. Felte dyr skal kunne fremvises for kontroll etter anmodning fra politiet eller viltmyndighetene.

§ 9 Ettersøk og forfølgelse av påskutt/såret ulv
Ved ettersøk av påskutt/såret ulv gjelder viltlovens § 34 og § 6 i forskrift av 30. juni 2000 om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe.

§ 10 Retten til felte dyr
Den som feller ulv under lisensjakt plikter vederlagsfritt å innlevere skrotten til vitenskapelige formål etter nærmere instruks gitt av direktoratet. Jeger eller preparant plikter å sende inn skrotten innen 1. juni samme år. Hvis felt ulv først sendes preparant skal dette gjøres innen 1. mai samme år. Dersom fristene ikke overholdes tilfaller hele dyret Viltfondet.

§ 11 Straff
Overtredelse av disse bestemmelser straffes i samsvar med viltlovens straffebestemmelse i § 56.

§ 11 Ikrafttreden.
Denne forskrift trer i kraft straks.